

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

**Wytyczne w zakresie zasady partnerstwa
w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków
Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności**

Zatwierdzam / Zatwierdzam z upoważnienia

Grzegorz Puda

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

(zatwierdzono elektronicznie)

Warszawa, 8 września 2022 r.

Spis treści

Wykaz skrótów	2
Wykaz pojęć	2
Rozdział 1. Podstawa prawna i cel.....	4
1.1. Podstawa prawna.....	4
1.2. Cel.....	6
Rozdział 2. Kategorie partnerów	6
Rozdział 3. Formy angażowania interesariuszy i partnerów	7
Rozdział 4. Angażowanie partnerów na poszczególnych etapach.....	10
4.1. Programowanie i reprogramowanie	10
4.2. Wdrażanie	10
4.2.1. Reformy o charakterze legislacyjnym i pozalegisłacyjnym	11
4.2.2. Inwestycje	12
4.3. Monitorowanie.....	13
4.4. Ewaluacja.....	14
Rozdział 5. Monitoring i ocena realizacji zasady partnerstwa	15

Wykaz skrótów

BIP – Biuletyn Informacji Publicznej

IK KPO – Instytucja Koordynująca Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

IOI – Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji

IOR – Instytucja odpowiedzialna za realizację reformy

JST – jednostki samorządu terytorialnego

JW – Jednostka wspierająca Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

KE – Komisja Europejska

KM KPO – Komitet Monitorujący do spraw planu rozwojowego

KPO – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

KWRiST – Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

RDPP – Rada Działalności Pożytku Publicznego

RDS – Rada Dialogu Społecznego

RRF – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17)

UE – Unia Europejska

UZPPR – ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057, z późn zm.)

Wykaz pojęć

Decyzja Wykonawcza – Decyzja wykonawcza Rady w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski (COM(2022) 268 final), przyjęta w dniu 17 czerwca 2022 r.

Instytucja Koordynująca Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności – minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w zakresie zadań, o których mowa w art. 141e ust. 2 UZPPR

Instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji – minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z KPO zostało powierzone zadanie realizacji inwestycji

Instytucja odpowiedzialna za realizację reformy – minister kierujący działem administracji rządowej albo inny podmiot, któremu zgodnie z KPO zostało powierzone zadanie realizacji reformy

interesariusze – ogół podmiotów (osób, społeczności, instytucji, organizacji), na które oddziaływać będą reformy i inwestycje w ramach KPO

inwestycja – inwestycja w rozumieniu RRF, odpowiadająca inwestycji, programowi, przedsięwzięciu, przedsięwzięciu niekonkurencyjnemu, działaniu, lub ich zespołowi, wskazanym w ramach KPO, zmierzająca do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji

Jednostka wspierająca Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności – podmiot, któremu w drodze porozumienia albo umowy zawartych z IOI, została powierzona realizacja zadań w ramach inwestycji

kamienie milowe – mierniki postępów w realizacji reformy, mające charakter jakościowy, o których mowa w art. 2 pkt 4 RRF

Kodeks – Europejski kodeks postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, ustanowiony rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 74 z 14.03.2014, str. 1)

partnerzy – strony uczestniczące w dialogu poprzedzającym podjęcie decyzji, w którym każda ze stron jest równa i dąży do wspólnego celu, również partnerzy społeczni, o których mowa w Decyzji Wykonawczej

plan rozwojowy – KPO

Podkomitet do spraw rozwoju partnerstwa – podkomitet powołany Zarządzeniem nr 4 Przewodniczącego Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie powołania Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa

przedsięwzięcie niekonkurencyjne – przedsięwzięcie zgłoszone do objęcia wsparciem ze środków planu rozwojowego przez podmiot jednoznacznie określony ze względu na charakter lub cel przedsięwzięcia, wskazane przez IOI, zgodnie z art. 14Iz ust. 1 UZPPR

reforma – reforma w rozumieniu RRF, zmierzająca do osiągnięcia założonego celu określonego kamieniami milowymi, w dziedzinie objętej określonym działem lub działami administracji rządowej

Umowa Partnerstwa – umowa określająca uwarunkowania, cele i kierunki wykorzystania środków pochodzących z budżetu UE, przygotowana z udziałem partnerów społecznych i gospodarczych oraz zatwierdzona przez KE

Wytyczne – Wytyczne w zakresie zasady partnerstwa w ramach planu rozwojowego współfinansowanego ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Wytyczne dot. rządowego procesu legislacyjnego – Wytyczne do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego opracowane przez Ministerstwo Gospodarki we współpracy z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów, przyjęte przez Radę Ministrów dnia 5 maja 2015 r.

zasada partnerstwa – oznacza ścisłą współpracę pomiędzy instytucjami publicznymi na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym oraz partnerami

Rozdział 1. Podstawa prawna i cel

1.1. Podstawa prawna

Podstawą do wydania Wytycznych jest art. 14Ie ust. 2 pkt 4 UZPPR. Wytyczne realizują kamień milowy F6G zgodnie z załącznikiem do Decyzji Wykonawczej. W załączniku do Decyzji Wykonawczej zawarto następujący opis kamienia F6G:

„Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych przyjęcie wytycznych w celu zapewnienia skutecznego udziału zainteresowanych stron i partnerów społecznych w programowaniu, realizacji, monitorowaniu i ocenie KPO.

W wytycznych harmonizuje się środki, które mają być wprowadzone przez instytucje odpowiedzialne za wdrażanie reform i inwestycji w ramach KPO.

Wytyczne obejmują mechanizmy monitorowania i oceny zaangażowania zainteresowanych stron i partnerów.¹

Wytyczne uwzględniają przepisy unijne dotyczące realizacji KPO w zakresie współpracy z partnerami i interesariuszami – RRF oraz krajowe – UZPPR, a także pozostałe regulacje określające wymogi konsultacji z odpowiednimi podmiotami – Wytyczne dot. rządowego procesu legislacyjnego oraz Regulamin pracy Rady Ministrów². Czerpią z wiedzy i doświadczeń dotychczas realizowanych programów funduszy europejskich. Główne uregulowania, do których odwołują się Wytyczne to:

- 1) motyw 34 RRF – „Władze regionalne i lokalne mogą być ważnymi partnerami w realizacji reform i inwestycji. W tym względzie powinny one być odpowiednio konsultowane i zaangażowane, zgodnie z krajowymi ramami prawnymi.”;
- 2) motyw 39 RRF – „(...) plan odbudowy i zwiększania odporności powinien (...) zawierać podsumowanie procesu konsultacji przeprowadzonych z odpowiednimi krajowymi zainteresowanymi stronami (...)”;
- 3) art. 141b ust. 1 UZPPR – projekt planu rozwojowego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z właściwymi ministrami, zarządami województw oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi. Plan rozwojowy jest przyjmowany przez Radę Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 4) art. 141k ust. 1 UZPPR – realizacja planu rozwojowego podlega monitorowaniu przez KM KPO.

Wytyczne bazują na doświadczeniach UE i rozwiązaniach wypracowanych w ramach polityki spójności zawartych w Kodeksie. Kodeks przedstawia podejście oparte na pogłębionym partnerstwie, które należy mieć na celu i starać się je zapewnić poprzez uwzględnienie wszystkich stosownych poglądów w procesie określania priorytetów

¹ Oryg.: „Following a public consultation, adoption of the Guidance to ensure effective involvement of stakeholders and social partners in programming, implementation, monitoring and evaluation of the RRP. The Guidance shall harmonise the measures to be taken by the institutions responsible for the implementation of reforms and investments under the RRP. The Guidance shall include mechanisms for the monitoring and evaluation of the involvement of stakeholders and social partners.”, załącznik do Decyzji Wykonawczej, str. 288-289.

² Uchwała Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

finansowania oraz programowania i wdrażania. Podmioty współpracujące przy realizacji KPO powinny dążyć do spełniania ustalonych w Kodeksie standardów.

1.2. Cel

Celem Wytycznych jest zapewnienie skutecznego zaangażowania partnerów w programowanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluację KPO.

Wytyczne są skierowane do IK KPO, IOR, IOI oraz JW.

Rozdział 2. Kategorie partnerów

Przed podjęciem działań z zakresu realizacji zasady partnerstwa niezbędne jest przeprowadzenie analizy interesariuszy, polegającej na identyfikacji właściwych dla danej reformy i inwestycji podmiotów i ich interesów, i zaplanowanie odpowiednich kanałów komunikacji. Jedną z możliwych form realizacji powyższego zobowiązania jest przygotowanie mapy interesariuszy dla danej instytucji, po którą można sięgać przy każdym podejmowanym działaniu angażującym partnerów³.

W procesie angażowania partnerów należy podejmować działania w sposób zapewniający równe traktowanie i zapobieganie dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, orientację seksualną, wiek lub niepełnosprawność. W tym celu należy stosować się do zaleceń sformułowanych w odpowiednich dokumentach (m.in. Karta Praw Podstawowych⁴, Program Dostępność Plus⁵, Krajowy Program Działań na rzecz Równego Traktowania⁶). Podstawą do opracowania poniższego katalogu partnerów był Kodeks.

Do partnerów, których należy uwzględnić w ramach KPO, należą w szczególności:

- 1) partnerzy społeczni – reprezentatywne organizacje pracodawców i reprezentatywne organizacje związkowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.);
- 2) partnerzy gospodarczy:

³ Wytyczne dot. rządowego procesu legislacyjnego, str. 126.

⁴ Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 391).

⁵ Program rządowy Dostępność Plus 2018-2025, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Warszawa 2018. Program został ustanowiony uchwałą nr 102/2018 Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2018 r.

⁶ Załącznik do uchwały nr 113 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2022–2030 (M.P. poz. 640).

- a) izby gospodarcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 579) oraz ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183),
 - b) instytucje otoczenia biznesu, w tym parki technologiczne i inicjatywy parkowe, inkubatory technologiczne, akademickie inkubatory przedsiębiorczości, inkubatory przedsiębiorczości, centra transferu technologii, sieci aniołów biznesu, lokalne i regionalne fundusze pożyczkowe, fundusze poręczeń kredytowych, ośrodki szkoleniowo-doradcze oraz prywatne jednostki naukowe w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.).
- 3) przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego:
- a) organizacje pozarządowe wchodzące w skład Rady Działalności Pożytku Publicznego, o której mowa w art. 35 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, z późn. zm.),
 - b) podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, równości kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji;
- 4) przedstawiciele organizacji JST – ogólnopolskie organizacje JST tworzące stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, o której mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759);
- 5) przedstawiciele świata nauki – instytucje tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki ujęte w art. 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Rozdział 3. Formy angażowania interesariuszy i partnerów

W ramach angażowania interesariuszy i partnerów zaleca się wykorzystywanie istniejących mechanizmów współpracy, dostosowanych do grupy docelowej, w celu wzmocnienia systemu współzarządzania procesami w ramach KPO. Zakłada się podejście bazujące na korzystaniu z istniejącego potencjału poszczególnych instytucji i tworzonych między nimi relacji. W zależności od etapu prac nad KPO

(programowanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja) angażowanie partnerów w prace może mieć różny zakres i przybierać również różnorodne formy, w szczególności takie jak:

- 1) **konsultacje on-line za pomocą formularza zgłaszania uwag** – stanowią podstawową formę uczestnictwa w tworzeniu polityk publicznych. Przyczyniają się do zwiększania przejrzystości i transparentności procesu legislacyjnego. Aby przeprowadzić konsultacje w tej formie konieczne jest opublikowanie dokumentu na platformie on-line oraz dystrybucja informacji o planowanym rozpoczęciu konsultacji. Ogłoszenie o uruchomieniu procesu powinno być pisane prostym językiem, w którym należy przedstawić temat i intencję konsultacji. Dla zwiększenia dostępności zgłaszanie uwag powinno być również możliwe w formie pisemnej i przekazywane w sposób alternatywny do formularza on-line. Niezbędne jest przy tym zapewnienie odpowiedniego poziomu dostępności cyfrowej dla osób z niepełnosprawnościami;
- 2) **wysłuchania** – stanowią szczególny rodzaj spotkań konsultacyjnych, na których decydenci występują w roli słuchaczy, natomiast mówcami są interesariusze, którzy zgłaszają chęć wypowiedzenia się. Zapewniona zostaje powszechna możliwość zgłoszenia się, a mówców obowiązują ustalone przez organizatorów limity czasowe. Wysłuchania stosuje się w odniesieniu do kwestii stanowiących ważne, szeroko oddziałujące na dobro ogólne decyzje;
- 3) **wysłuchania odwrócone** – stosowane są łącznie z wysłuchaniami, będąc ich uzupełnieniem. Stwarzają decydentom możliwość odniesienia się do stanowisk przedstawionych podczas wysłuchań, zaprezentowania zmian wprowadzonych w wyniku konsultacji i objaśnienia przesłanek stojących za podjęciem ostatecznych decyzji;
- 4) **warsztaty i spotkania dyskusyjne** (np. w formule world cafe lub kawiarni obywatelskiej) – polegają na aktywnej pracy z grupą, której powierza się zadanie opracowania wizji zmian, identyfikacji barier stojących na przeszkodzie do ich zrealizowania, oceny skutków odległych, wypracowania strategii działania. Grupie mogą zostać powierzone także inne zadanie odpowiednie do bieżących potrzeb. Istota warsztatów polega na pracy z doświadczeniem, umiejętnościami i spostrzeżeniami uczestników, poprzez pobudzenie kreatywności zebranych, pod kierunkiem moderatora;

- 5) **komitet monitorujący** – forum zrzeszające podmioty programujące i wdrażające KPO oraz partnerów o kompetencjach odpowiednich do wykonywania zadań komitetu monitorującego. Komitet uczestniczy w każdym etapie realizacji planu rozwojowego;
- 6) **zespół roboczy** – grupa składająca się z partnerów różnych kategorii, celowo dobrana do prac nad określonym tematem. Pozwala na korzystanie z ich potencjału do podjęcia przemyślanych decyzji;
- 7) **konferencje** – mają na celu propagowanie tematów i pobudzanie dyskusji dotyczących dylematów, które stoją przed decydentami;
- 8) **panele dyskusyjne** – umożliwiają zapoznanie się z tematem szerszemu gronu odbiorców i pozwalają na poddanie określonych tematów pod dyskusję publiczną;
- 9) **konsultacje z RDS, RDPP, KWRiST** – umożliwiają zajęcie stanowiska ugrupowaniom zrzeszającym reprezentatywnych przedstawicieli danej kategorii partnerów. Pozwalają na korzystanie z potencjału istniejących instytucji na dowolnym etapie prac nad określonym zagadnieniem.

Powyższy zbiór przedstawia dostępne rozwiązania zebrane na podstawie Wytycznych dot. rządowego procesu legislacyjnego, zbioru technik opracowanego przez Fundację Stocznia⁷ oraz publikacji OECD⁸. Nie jest to zamknięty katalog dostępnych rozwiązań. Decyzję odnośnie formy zaangażowania interesariuszy/partnerów podejmują indywidualnie IK KPO, IOR, IOI oraz JW.

Podczas działań z udziałem interesariuszy/partnerów jest stosowane siedem zasad konsultacji – dobra wiara, powszechność, przejrzystość, responsywność, koordynacja, przewidywalność i poszanowanie interesu ogólnego, które stanowią część Wytycznych dot. rządowego procesu legislacyjnego.

Spotkania z partnerami mogą przybrać formę zarówno stacjonarną, jak i odbywać się w formule hybrydowej lub wyłącznie on-line.

⁷ <https://partycypacjaobywatelska.pl/strefa-wiedzy/techniki/>

⁸ Innovative Citizen Participation and New Democratic Institutions: Catching the Deliberative Wave, OECD Publishing, Paryż (2020).

Rozdział 4. Angażowanie partnerów na poszczególnych etapach

4.1. Programowanie i reprogramowanie

Otwarcie dialogu na partnerów i interesariuszy na etapie programowania i reprogramowania KPO umożliwi stworzenie bardziej wyważonych rozwiązań, a w efekcie podjęcie decyzji o lepszej jakości. Zapewniona jest przestrzeń, w której założenia przedstawicieli IK KPO mogą zostać skonfrontowane z potrzebami i oczekiwaniami potencjalnych odbiorców pomocy, co gwarantuje dostosowanie działań do potrzeb osadzonych w danym środowisku i czasie.

Na etapie przygotowywania zmian do KPO zostaną wykorzystane m.in. następujące formy angażowania partnerów:

- 1) formularz do zgłaszania uwag on-line na stronach internetowych;
- 2) debaty dotyczące każdego z komponentów KPO, z udziałem przedstawicieli świata nauki, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych, partnerów gospodarczych oraz przedstawicieli organizacji JST;
- 3) wysłuchania i wysłuchania odwrócone dla każdego z komponentów KPO.

Ponadto wprowadza się następujące standardy:

- 1) w przypadku stacjonarnych form angażowania partnerów wskazane jest prowadzenie transmisji wydarzeń, co umożliwi szeroką partycypację;
- 2) zostaje zapewniony minimum 30-dniowy okres konsultacji;
- 3) wyniki konsultacji publikowane są na portalu internetowym: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/> oraz na stronie rządowej poświęconej KPO: <https://www.gov.pl/web/planobudowy>.

Działania w ramach angażowania partnerów w reprogramowanie będą realizowane przez IK KPO we współpracy z IOR i IOI.

Wszelkie zmiany w programowaniu zgodnie z art. 14lk ust. 11 pkt 7 UZPPR opiniuje KM KPO.

4.2. Wdrażanie

Do podstawowych oczekiwanych efektów realizacji zasady partnerstwa na etapie wdrażania należy szybsza identyfikacja barier we wdrażaniu polityk publicznych, możliwość przeprowadzenia trafnej diagnozy problemów i sygnalizowanie ich również

przez ostatecznych odbiorców wsparcia oraz legitymizacja działań JW⁹. Zaangażowanie partnerów pozwala na sprawniejszą komunikację pomiędzy wszystkimi stronami uczestniczącymi w realizacji KPO, w tym z ostatecznymi odbiorcami wsparcia.

4.2.1. Reformy o charakterze legislacyjnym i pozalegisłacyjnym

1) IOR zobowiązane są do:

- a) włączania partnerów społecznych, partnerów gospodarczych, przedstawicieli organizacji JST oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w proces legislacyjny,
- b) stosowania przepisów Regulaminu pracy Rady Ministrów oraz Wytycznych dot. rządowego procesu legislacyjnego, ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej.

2) IOR zaleca się:

- a) prowadzenie działań informacyjnych przed rozpoczęciem procesu konsultacji publicznych (np. na 7 dni przed)¹⁰. Stosowne informacje należy przekazać w sposób zapewniający udział w nich możliwie szerokiego grona interesariuszy, co najmniej poprzez udostępnienie informacji na stronie internetowej instytucji przeprowadzającej konsultacje, w tym w BIP, oraz poprzez przekazanie informacji drogą mailową do podmiotów zidentyfikowanych w wyniku analizy interesariuszy dla danej instytucji,
- b) prowadzenie procesu konsultacji nie krócej niż przez 21 dni. W uzasadnionym przypadku terminy mogą ulec zmianie. Zgodnie z Regulaminem pracy Rady Ministrów czas na zajęcie stanowiska w przypadku projektu dokumentu rządowego powinien być nie krótszy niż 7 dni, w przypadku projektu aktu normatywnego – 14 dni, a w przypadku projektu rozporządzenia i zarządzenia Prezesa Rady Ministrów oraz projektu rozporządzenia ministra – 10 dni. Wyznaczenie krótszego terminu

⁹ Ewaluacja realizacji partnerstwa w ramach perspektywy 2014-2020, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa 2021.

¹⁰ Wytyczne dot. rządowego procesu legislacyjnego, str. 129.

niż wskazane wymaga szczegółowego uzasadnienia. Ponadto, obowiązuje 30-dniowy okres konsultacji/opiniowania z RDS, RDPP oraz KWiRST dla aktów normatywnych lub innych dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, art. 35 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej, art. 19 ust. 2 zd. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) oraz art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97).

- 3) Na podstawie załącznika do Decyzji Wykonawczej IOR zaleca się, a w przypadku gdy stosowne zapisy znalazły się w załączniku do Decyzji Wykonawczej lub gdy wynika to z innych zobowiązań prawnych – zobowiązuje się do:
 - a) publikacji w BIP oraz na stronie internetowej odpowiedniej instytucji dokumentów kierunkowych, koncepcji, reform, programów, uchwał i innych dokumentów wypracowanych w toku realizacji KPO,
 - b) przeprowadzenia konsultacji propozycji zmian legislacyjnych przygotowanych przez zespoły międzyresortowe z partnerami zidentyfikowanymi zgodnie z Rozdziałem 2.

4.2.2. Inwestycje

- 1) IOI zobowiązuje się do:
 - a) prowadzenia sprawiedliwej i przejrzystej procedury wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z KPO poprzez zapewnienie równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z KPO oraz równego traktowania podmiotów wnioskujących o objęcie tym wsparciem – zgodnie z art. 14Iza ust. 2 UZPPR, oraz
 - b) przyjęcia regulaminu wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem i podanie go do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej – zgodnie z art. 14Izb ust. 1 UZPPR.

- 2) IOI zobligowane są do wybierania przedsięwzięć w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny – zgodnie z art. 141za ust. 1 UZPPR.
- 3) IOI zaleca się, a w przypadku gdy stosowne zapisy znalazły się w załączniku do Decyzji Wykonawczej – zobowiązuje się do:
 - a) publikacji w BIP oraz na stronie internetowej odpowiedniej instytucji w szczególności raportów, ocen, przeglądów, ogłoszeń o naborach, dokumentów związanych z kryteriami wyboru ostatecznych odbiorców wsparcia,
 - b) zaangażowania interesariuszy, w tym samorządów województw, w proces wyboru ostatecznych odbiorców wsparcia, o ile jest to uzasadnione zakresem oferowanego wsparcia i typem ostatecznych odbiorców wsparcia,
 - c) promocji realizacji działań w adekwatny sposób, w tym – jeśli to zasadne – z poziomu samorządów województw i lokalnych oraz przygotowanie punktów informacyjnych dla podmiotów ubiegających się o finansowanie,
 - d) przyjęcia, o ile jest to uzasadnione zakresem oferowanego wsparcia i typem ostatecznych odbiorców wsparcia, zestawu działań wspierających opracowanie oraz wdrażanie konkretnych dokumentów (np. Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP)) przy wsparciu technicznym i finansowym dla wszystkich obszarów, w których prowadzone są przedsięwzięcia. Zestaw działań obejmować będzie m.in. komitet sterujący oraz centrum kompetencyjne, które zapewni wsparcie doradcze i finansowe dla JST,
 - e) przeprowadzenia konsultacji kryteriów wyboru przedsięwzięć. O ile jest to uzasadnione zakresem oferowanego wsparcia i typem ostatecznych odbiorców wsparcia zaleca się powołanie niezależnego komitetu selekcyjnego z ekspertami z różnych dziedzin, w skład którego wchodzi przedstawiciele niezależnych organizacji i instytucji sektora, którego dana inwestycja dotyczy. Komitet selekcyjny powoływany jest w celu decydowania o zasadach przyznawania wsparcia jego ostatecznym odbiorcom.

4.3. Monitorowanie

Kluczowym działaniem na tym etapie jest włączenie partnerów społecznych i partnerów gospodarczych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli władz samorządowych i przedstawicieli świata nauki w proces monitorowania realizacji reform i inwestycji w ramach KM KPO powołanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Zgodnie z art.14lk ust. 4 i 5 UZPPR, poza przedstawicielami administracji rządowej zaangażowanymi w realizację KPO, w skład gremium liczącego do 70 członków włączeni zostaną przedstawiciele partnerów, dla których przewidziano co najmniej połowę miejsc, w tym:

- 1) przedstawiciele organizacji JST, o których mowa w Rozdziale 2 pkt 4 Wytycznych;
- 2) partnerzy społeczni i partnerzy gospodarczy, o których mowa w Rozdziale 2 pkt 1 i 2 Wytycznych;
- 3) przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, o których mowa w Rozdziale 2 pkt 3 Wytycznych, z zapewnieniem odpowiedniej liczby miejsc dla tej grupy partnerów;
- 4) przedstawiciele świata nauki, o których mowa w Rozdziale 2 pkt 5 Wytycznych.

Zadania KM KPO określa art. 14lk ust. 11 UZPPR.

KM KPO będzie monitorował i ocenił zaangażowanie partnerów reprezentujących sektor pozarządowy. Służyć temu będą analizy KM KPO oraz analizy podkomitetów KM KPO.

W celu zapewnienia monitorowania szczegółowych zagadnień w ramach KM KPO mogą być powoływane podkomitety w obszarach kluczowych dla KPO. Wyodrębnienie podkomitetów w ramach KM KPO pozwala m.in. na realizację przez nie szczegółowych kompetencji KM KPO i skupienie specjalistów z dziedzin tematycznych w jednym gronie.

4.4. Ewaluacja

Ocena rezultatów oraz sposobu realizacji KPO zarówno na poziomie KPO, jak i poszczególnych reform i inwestycji jest ważna, aby przedstawić efekty planu rozwojowego opinii publicznej i wykorzystać wnioski z ewaluacji w przyszłości. Prowadzenie ewaluacji w sposób oparty na współpracy, daje możliwość ustalania jej celu, kierunku i oczekiwań.

IK KPO, IOR, IOI, JW w ramach upoważnienia wynikającego z porozumienia z IOI prowadzą ewaluacje/analizy/badania realizowanych reform i/lub inwestycji angażując partnerów, w szczególności poprzez konsultowanie z partnerami założeń tych badań, w tym kontekstu badawczego, brzmienia pytań ewaluacyjnych i założeń

metodologicznych oraz w uzasadnionych przypadkach poprzez włączanie ich w proces badawczy m.in. jako respondentów. Badania ewaluacyjne są publikowane na stronie internetowej instytucji przeprowadzającej ewaluację.

Rozdział 5. Monitoring i ocena realizacji zasady partnerstwa

Monitorowanie realizacji zasady partnerstwa należy do Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa¹¹ funkcjonującego od 2020 r. przy Komitecie do spraw Umowy Partnerstwa. Gremium składa się z przedstawicieli strony rządowej, samorządowej, społecznej i gospodarczej. Powołane zostało na potrzeby Umowy Partnerstwa. Przedmiot prac Podkomitetu stanowi m.in. przygotowywanie rekomendacji w zakresie usprawniania istniejących mechanizmów stosowania zasady partnerstwa oraz prowadzenia konsultacji społecznych w ujęciu horyzontalnym.

Jednocześnie Podkomitet do spraw rozwoju partnerstwa jest instytucją, która powinna pełnić w tym zakresie funkcję doradczą wobec podmiotów, których zadaniem jest realizacja zasady partnerstwa – IK KPO, IOR, IOI oraz JW. IK KPO, IOR, IOI oraz JW mogą wykorzystywać w swoich pracach doświadczenia i dorobek Podkomitetu.

¹¹ Zadania Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa uregulowane są w Zarządzeniu nr 4 Przewodniczącego Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 26 sierpnia 2020 r. w sprawie powołania Podkomitetu do spraw rozwoju partnerstwa.